

SAMnr
Lantbrukarens namn
Adress
Telefonnr

Besöksdatum

Utfodringskontroll, slaktgrisproduktion (50B)

Hej! Här kommer rapporten från mitt besök.

Syfte med rådgivningen

Anpassning av utfodringen för att optimera kväve- och fosforutnyttjandet i slaktsvinsproduktionen. Rådgivaren granskar din foderstat, foderanalyser, dina uppgifter om antal insatta och levererade djur, slaktdata, om du har blötutfodring etc. Rådgivaren gör en avstämning av hur protein och fosfor utnyttjas i din nuvarande utfodring och föreslår åtgärder som minskar överutfodring av protein och fosfor.

Bakgrundsbeskrivning

Antal slaktsvinsplatser: 1600
Antal omgångar/år: 3,25
Antal levererade slaktsvin/år: 5200

Slaktsvinsproduktionen bedrivs i helt nybyggda stallar där 2008 är det första produktionsåret. Inledningen har präglats av störningar som visat sig bland annat i att grisarna haft dålig aptit och som en följd vuxit dåligt. Den dagliga tillväxten har i genomsnitt varit 806 g/dag (riksmedeltal 880 g/dag) och medelslaktvikten har för ett par omgångar legat mellan 79-80 kg (riksmedeltal 86,8 kg). Efter mycket utredande har vattnet lokaliserats som orsaken till detta. Extremt höga halter av bland annat järn och mangan i vattnet verkar vara förklaringen till störningarna. En testomgång med kommunalt vatten, hämtat i tankvagn, har gett en helt annan aptit och tillväxt på grisarna.

Foderstat:

Slaktsvinsfodret, fas 1, innehåller 12,7 g råprotein/MJ och 0,42 g fosfor/MJ
Slaktsvinsfodret, fas 2, innehåller 12,2 g råprotein/MJ och 0,39 g fosfor/MJ
Foderförbrukning per kg levererat slaktsvin: 35,7 MJ

Utnyttjandegraden av P är 31 %, medel är 35,4 %

Utnyttjandegraden av N är 36 %, medel är 38,5 %

Möjligheter för gården

Övergripande – Vad ger ett lågt innehåll av kväve (N) och fosfor (P) i gödseln?

1. En låg foderförbrukning!

- Hög tillväxt + optimal fodertilldelning (MJ/dag) till stora och små grisar.

2. Så lågt innehåll av protein och fosfor i fodret som möjligt utan att äventyra produktionsresultat och foderkostnad!

Om möjligt välj fodermedel med bra smältbarhet.

- Nivåer enligt behovsnorm till stora och små grisar. Konkret innebär det ett fokus för detta hos foderoptimeraren och fasutfodring.
- Tillsats av enzymet **fyfas** för att kunna hålla ner mängden tillsatt fosfor i fodret.

Det ”enklaste” sättet att förbättra utnyttjandegraden av fosfor och kväve är förstås att förbättra grisarnas dagliga tillväxt. Dels ökar man grisens foderutnyttjande och dels får man högre slaktvikter. Man gör med andra ord en miljövinst samtidigt som foderekonomi förbättras och man får en högre marginalintäkt per gris tack vare fler kg till slakt. Oberoende av tillväxthastigheten så går det alltid åt en viss mängd foder till grisens underhåll. Vid 100 kg´s vikt behöver grisen 13 MJ/dag till underhållsfoder, alltså för att upprätthålla livsfunktionerna. Ju bättre foderomvandlare grisen är, desto mindre andel går åt till underhåll och desto större andel går åt till tillväxt.

Men redan med det nya foderreceptet, som ni ska börja använda, kommer ni att göra en betydande miljövinst. Jag har gjort en miljönyckeltalsberäkning med det nya receptet och med årets relativt dåliga produktionsresultat och ändå ökar fosforutnyttjandet till 45 % och kväveutnyttjandet till 38 %! Hur ska det då inte bli med bättre tillväxt och högre slaktvikter?

Vi diskuterade utfodringskurvan vid mitt besök. Enligt den ska grisarna vara uppe på full giva (36 MJ) efter 49 dagar. Även om detta inte fungerat så bra hittills, på grund av störningarna, så bör det fungera bättre med ”normalt” vatten. Kurvan är inte extremtuff, så det finns ingen anledning att ändra den, om ni slipper störningar framöver.

Eftersom ni börjat få grisar med större viktsspridning så vore det klokt att i framtiden storleks-sortera grisarna så att de kommer in rätt på kurvan från start. Med bättre foderutnyttjande från början gör ni både en foderekonomisk vinst och en miljövinst.

Om grisarna äter och växer bättre framöver, så kan ni lägga mer energi på att planera utslaktningen. Ambitionen är förstås att nå så hög slaktvikt som möjligt. Med sjunkande foderpriser och dagens avräkningspriser, så är marginalvärdet på varje extra kg slakt högt (ca 8 kr/kg). Skicka ca 10 % av grisarna i första leveransen. Medelvikt 83-85 kg. Vänta två veckor, gör ett mellanskick med så tunga grisar och så liten viktsspridning som möjligt. Veckan därpå en slutleverans omfattande minst 35-40 % av grisarna. (Allt detta är förstås under förutsättning att marknaden fungerar så ni kan leverera på önskade veckor).

Åtgärdsplan

- **Det nya foderreceptet innebär en tydlig miljöförbättring**
- **Storlekssortera grisarna vid insättning**
- **Ha en genomtänkt strategi inför utslaktningen**

Nyttan med föreslagna åtgärder ur klimatsynpunkt

På en grisgård står produktionen av inköpt foder för en stor del av gårdens utsläpp av växthusgaser. Det är därför viktigt att se över gårdens foderinköp och försöka undvika eller i alla fall minimera användningen av fodermedel som är odlade på före detta regnskogsmark, detta gäller framför allt soja, och istället välja fodermedel med en lägre klimatpåverkan. Genom att öka andelen egenproducerat proteinfodermedel kan foderinköpen minskas vilket kan ha positiva effekter på gårdens utsläpp av växthusgaser. En ökad odling av proteingrödor

Rådgivarens namn och telefonnr

på gården kan också ge en rad miljömässiga fördelar i växtodlingen behov av mineralgödselkväve samt en förbättrad växtföljd.

Genom att öka produktiviteten och effektiviteten i den egna produktionen kan resursanvändningen och utsläppen minskas per producerad gris. Detta är givetvis positivt ur klimatsynpunkt. Ett viktigt steg i en förbättrad produktionseffektivitet är att ha en säker produktionsuppföljning. Genom produktionsuppföljningen identifieras gårdens svaga och starka sidor och därigenom kan åtgärder sättas in där de gör mest nytta. Genom att optimera utfodringen efter varje djurkategori kan överutfodringen minskas vilket är ett viktigt steg ur effektivitetssynpunkt. Att minimera foderspill hjälper också till att minska utsläppen av växthusgaser från gården.

Gör en klimatkoll på din gård genom Greppa Näringen så får du möjlighet att se var utsläppen sker på din gård.

Hör gärna av dig om du har frågor eller om någonting är oklart!

Vänlig hälsning,

Rådgivarens namn

Adress

Telefonnr

E-mail

Komplettera med eventuell finansieringstext samt logga från respektive län